

RAPORT Z MONITORINGU PROGRAMU REGIONALNEGO RADIA PUBLICZNEGO – RADIO KATOWICE S.A.

NADANEGO W OKRESIE 10-16 LIPCA 2017 ROKU

POD KĄTEM:

1. OCENY OFERTY PROGRAMOWEJ, W TYM SPOSOBU REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMOWYCH NADAWCY PUBLICZNEGO, OKREŚLONYCH W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 29 GRUDNIA 1992 R. O RADIOFONII I TELEWIZJI ORAZ W ROZPORZĄDZENIU KRRIT Z 27.04.2011 ROKU
2. STOPNIA REALIZACJI UZGODNIONYCH PRZEZ NADAWCĘ Z KRRIT PLANÓW PROGRAMOWYCH NA ROK 2017

CZĘŚĆ II RAPORTU – PUNKT D:

OPISOWA OCENA JAKOŚCI ANALIZOWANEGO PROGRAMU

Na zlecenie
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
ZP/1/DMP/2017

Uniwersytet Papieski
Jana Pawła II
w Krakowie

EDUKACYJNE LABORATORIUM
MEDIÓW SPOŁECZNOŚCIOWYCH

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Edukacyjne Laboratorium Mediów Społecznościowych

Kraków 2017

Spis treści

Zakres i metodologia badania	2
Zakres	2
Metoda.....	2
Operacjonalizacja wskaźników, system kodowania i sędziowie kompetentni.....	6
Badana próba.....	13
Metodologia sumarycznej oceny jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych.....	15
D. Opisowa ocena jakości programu.....	17
Walory i mocne strony	17
Niedostatki i słabe strony:	18
Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia	19
AUDYCJE INFORMACYJNE	19
Analiza badanych audycji	20
Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według audycji:.....	25
Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według prowadzących:.....	26
AUDYCJE PUBLICYSTYCZNE	27
Analiza badanych audycji	28
Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według audycji:.....	33
Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według prowadzących:.....	33
Podsumowanie:.....	37

Zakres i metodologia badania

Zakres

Badanie objęło zawartość programu Radia Katowice S.A. nadanego w okresie od 10 do 16 lipca 2017 roku, a więc tygodniową próbę programu. Celem badania było dokonanie oceny jakości oferty programowej oraz sposobu realizowania planów programowych na rok 2017 uzgodnionych z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji.

Ocenie jakościowej zostały poddane także wyemitowane w badanym okresie audycje informacyjne i publicystyczne, w szczególności realizacja przez nadawcę wymagań wskazanych w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U.2016.639 ze zmianami) tj. zachowanie pluralizmu, bezstronności, wyważenia i niezależności.

Badana próba obejmowała łącznie 168 godzin nagranych programu.

Metoda

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Załączniku nr 1 do umowy (rozdział II, p. II) raporty z analizy mają zawierać cztery części:

- Strukturę gatunkową programu (Część A)

Opis zawartości programu (Część B)

- Opisową ocenę realizacji planów programowych (Część C)
- Opisową ocenę jakości analizowanego programu (Część D).

Raport został podzielony na dwie części: część I zawiera A, B i C, część II-D.

Ad. D

Na ocenę jakości programu składa się wiele czynników. Niektóre z nich mają charakter mierzalny a zatem całkowicie wolny od wady subiektywizmu. Większość czynników wpływających na jakość ma jednak

charakter niewymierny, choć możliwy do oszacowania w ocenie jakościowej. Ta wieloczynnikowość oceny jakości programu powoduje potrzebę konstruowania narzędzi do jak najlepszego ujęcia i zdefiniowania podstawowych zmiennych wpływających na jakość programu i poszczególnych jego składowych. Zadanie to dotyczy przede wszystkim audycji informacyjnych i publicystycznych, które wprost, na mocy zapisów ustawy o rtv, muszą spełniać określone wymogi obiektywizmu, zawarte w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia.

Dodatkowym utrudnieniem w konstrukcji i operacjonalizacji metody oceny jakości programu jest brak obiektywnego wzorca, mogącego stanowić punkt odniesienia w analizie porównawczej. Badania prowadzone nad jakością przekazu medialnego, w tym te zlecane przez KRRiT, miały zwykle charakter analiz porównawczych, w których wybrana próba z korpusu audycji jednego typu obejmowała kilku nadawców¹. Analiza programów nadawcy publicznego sprowadzała się najczęściej do badań nad zmianą struktury gatunkowej programu².

Trudność w skonstruowaniu narzędzia kompleksowej i obiektywnej oceny jakości programu, o której mowa powyżej polega na tym, że punktem odniesienia do analizy jakościowej programu powinien być jakiś modelowy zestaw cech składających się na idealny wzór z punktu widzenia cech założonych w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia. Taki archetypiczny wzór, idealny model, optymalny fenotyp nie istnieje. Analiza jakości programu w zakresie wypełniania przezeń misji jest więc przybliżeniem, polegającym na wyodrębnianiu wskaźników,

---

1 Por. badanie Macieja Mrozowskiego i Tatiany Papadiak—Kuligowskiej (Ekspertyza programów informacyjnych głównych wydań TVP1 Wiadomości, TVN Fakty, Polsat Wydarzenia z okresu 4.02.2016 r. do 11.02.2016 r.)

2 Zob. Tomasz Mielczarek, Misja czy komercja – Ewolucja programu Telewizji Polskiej S.A., Zeszyty Prasoznawcze, vol. 56, nr 4, Kraków 2013, Tomasz Mielczarek, Telewizja Polska SA w latach 1994-1996, Zeszyty Prasoznawcze, nr 3/4, Kraków 1996, Maciej Mrozowski, Kultura w telewizji publicznej: dylematy misjonarza, Zeszyty Prasoznawcze, nr 3/4, Kraków 1996.

możliwych do intersubiektywnego ich wyznaczania lub mierzenia. Następnie na przypisaniu tych wskaźników jako jednostek operacjonalizujących do czynników (najlepiej uzyskanych w starannej analizie czynnikowej), które są zdefiniowane jako elementy zakładanego efektu jakości programu. Zleceniodawca wskazał na zestaw czynników do oceny jakości audycji informacyjnych i publicystycznych, umożliwiając jednocześnie uzupełnienie tych zestawów o własne propozycje. Wykonawca korzystając z tej możliwości dodał zarówno nowe elementy oceny, jak i sformułował algorytm liczenia sumarycznej procentowej „miary obiektywizmu”.

W rezultacie do analizy jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych użyte zostały następujące zestawy czynników (w tabelach uwzględnione zostały także dodatkowe wskaźniki zaproponowane przez wykonawcę).

Audycje informacyjne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

Liczba przekazów w jednym wydaniu;
Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);
Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografie (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;
Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);
Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;
Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;
Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;
Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;
Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, nefaworyzowanie żadnego z przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);
Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);

Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)
Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)
Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)

Audycje publicystyczne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;
Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);
Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);
Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;
Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);
Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;
Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;
Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie wypowiedzi innym uczestnikom;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jękanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)
Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping). Czynnikiem ten stanowi uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny
Obraz audycji na stronie internetowej stacji.

Współczynnik przystępności językowej zaproponowany jako jeden z dodatkowych wskaźników jakości audycji informacyjnych liczony jest według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A). Indeks ten jest według standardów polskich (współtwórcą tego standardu jest prof. Walery Pisarek) liczony według wzoru:

$FOG-PL(A) = 0,4 * (\text{średnia liczba słów w zdaniu} + 100 * \text{stosunek liczby słów trudnych do wszystkich słów})$, gdzie A oznacza analizowaną próbę tekstu. Wyższy indeks FOG oznacza większą mglistość tekstu, do którego pełnej czytelności potrzebne jest odpowiednio wyższe wykształcenie. Przykładowo, poziom 6 tekstu oznacza przystępność na poziomie absolwenta szkoły podstawowej, poziom 12 wymaga wykształcenia na poziomie szkoły średniej.

Wykonawcy analizy opracowali także całościowy współczynnik procentowy obiektywizmu audycji WOI(A), liczony według algorytmu, będącego sumą ważoną zakodowanych wskaźników mnożonych przez przypisane im wagi.

$WOI(A) = \sum_{j=1}^n w_j * S_j(A)$, gdzie WOI(A) – oznacza wskaźnik obiektywizmu audycji A, $S_j(A)$ - oznacza wartość surową wskaźnika j dla audycji A, w_j – oznacza wagę wskaźnika j, n – oznacza liczbę wskaźników oceny.

Operacjonalizacja wskaźników, system kodowania i sędziowie kompetentni

Każdy z wymienionych w obu powyższych tabelach wskaźników podlegał dalszemu doprecyzowaniu umożliwiającemu uzyskiwanie spójności ocen różnych osób oceniających. Zdefiniowano w ten sposób system kodowania ocen liczbowych (wartości 0, 1 lub 2) w poszczególnych skalach odpowiadających wyróżnionym wskaźnikom. Dodatkowo wskaźnikom zostały nadane rangi (0,5; 1; 1,5; 2) określające wagę danego czynnika w ocenie całościowej jakości audycji. Poniższe tabele

zawierają skrótowe instrukcje kodowania i rangi/wagi wskaźników dla audycji informacyjnych i publicystycznych.

Kodowanie wskaźników jakości audycji informacyjnych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba przekazów w jednym wydaniu;	2=średnio mniej niż 3 minuty na 1 materiał newsowy w serwisie TV a 1 minuta w radiu; 1=mniejsza liczba newsów; 0=skrajnie mała liczba newsów	1
b) Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);	2=pierwszy news na ważny i aktualny temat krajowy (nagle dramatyczne zdarzenie, polityka, gospodarka) lub zagraniczny (dramatyczne zdarzenie), pierwsze cztery newsy (TV) lub dwa (PR) na temat najważniejszych kwestii danego dnia; 1=pierwszy news na ważny temat zagraniczny, pierwsze cztery newsy na temat najważniejszych kwestii danego dnia; 0=else	2
c) Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografie (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;	2=informacje zróżnicowane geograficznie i politycznie; 1=zróżnicowanie geograficzne, wyraźna przewaga informacji na temat jednej opcji politycznej; 0=else	1,5
d) Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);	1=prawidłowe proporcje czasowe obecności tematów światowych, krajowych i regionalnych; 0=else	1

e) Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;	2=zachowana równowaga udziału przedstawicieli strony rządzącej i opozycji; 1=przedstawiciele jednej ze stron w nieznaczej przewadze; 0=obecni przedstawiciele wyłącznie jednej partii politycznej	1,5
f) Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;	2=tematy zajmują czas według ważności; 1=nadmiernie rozszerzony jeden z newsów; 0=kilka newsów nadmiernie rozszerzonych lub skróconych	1,5
g) Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;	2=brak materiałów infotainmentowych; 1=jeden materiał o nieznacznym zabarwieniu infotainmentowym w wydaniu weekendowym; 0=obecne materiały infotainmentowe	1
h) Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;	2=jasne zapowiedzi (zajawki) kilku najważniejszych tematów; 1=obecne zapowiedzi ale niepoprawnie lub nieczytelnie sformułowane; 0=brak forszpanu	0,5
i) Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, niefaworyzowanie żadnego z przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);	2=zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego; 1=neutralność w tonacji, emocjonalność gestów i mimiki lub odwrotnie; 0=nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk	2
j) Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);	2=brak słownictwa nacechowanego; 1=pojedyncze słowa lub zwroty nacechowane w	2

	tekstach prowadzącego; 0=nadmierna obecność słów nacechowanych	
k) Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;	2=w pełni respektowane oddzielanie informacji od komentarza oraz poprawne przywoływanie wiarygodnych źródeł informacji; 1=oddzielenie informacji od komentarza ale błędy lub braki we wskazaniu źródła informacji albo niewiarygodne źródło informacji; 0=uchylenie rażące jednemu lub obu zasadom rzetelnego dziennikarstwa	2
l) Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)	2=więcej niż jeden news w znacznej mierze oparty o własne wiarygodne źródła informacji (setki, wywiady, relacje korespondentów); 1=jeden news z przywołaniem własnego źródła informacji; 0=brak własnych źródeł informacji	1,5
m) Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)	2=doskonała jakość edytorska audycji (dźwięk, obraz, kadrowanie, montaż, obudowa graficzna); 1=wystarczająca jakość edytorska; 0=błędy techniczne	1,5
n) Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)	2=wartość FOG od 7 do 12; 1=wartość FOG od 13 do 15; 0=wartość FOG powyżej 15	1

Kodowanie wskaźników jakości audycji publicystycznych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;	2=optimalna liczba tematów w audycji lub aspektów jednego tematu; 1=poprawna liczba tematów z nadmiernie rozbudowanym jednym z nich; 0=zbyt mała liczba tematów	1
b) Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);	2=zróżnicowanie tematyczne; 1=jeden temat dominujący z wieloma wyraźnie wyróżnionymi aspektami; 0=jeden temat omawiany jednoaspektowo	1
c) Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);	2=proporcje czasu poświęconego na poszczególne tematy (aspekty) właściwie dobrane do ich rangi; 1=nadmierny czas poświęcony jednemu z tematów (aspektów); 0=proporcje czasu na poszczególne tematy (aspekty) zaburzone	1,5
d) Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;	2=pluralizm w doborze uczestników audycji lub uzasadniona charakterem audycji obecność jednego przedstawiciela partii politycznych; 1=uczestnicy lub uczestnik audycji nie jest politykiem (ekspert); 0=nieuzasadniony brak pluralizmu w doborze gości	1,5
e) Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);	1=przedstawienie jednolite; 0=przedstawianie z komentarzem lub złośliwością	2

f) Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;	1=proporcje czasu wypowiedzi rozłożone równomiernie; 0=wyraźna przewaga czasu trwania wypowiedzi jednej z obecnych stron	2
g) Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;	2= pytania o fakty i o opinie, rzeczowe komentarze; 1=zadawanie wyłącznie pytań o opinie; 0=nadmierna aktywność, niepotrzebne komentarze;	2
h) Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie wypowiedzi innym uczestnikom;	2=zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego, nieliczne słowa nacechowane; 1=dostrzegalna w głosie życzliwość wobec któregoś z prezentowanych stanowisk; 0=nieuzasadnione zróżnicowanie tonu i emocjonalności głosu prowadzącego, nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk	2
i) Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)	2=bezbłędny język prowadzącego, poprawna wymowa i styl; 1=nieliczne błędy językowe; 0=błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa	1,5
j) Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping).	2=opanowana kontrola tempa audycji, jej struktury, proporcji czasowych, odniesienia do innych elementów ramówki programu; 1=nieliczne błędy w kontroli kompozycji audycji; 0=brak kompetencji kompozycyjnych, nieumiejętne prowadzenie audycji	1,5

Czynnik ten stanowi uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny		
k) Obraz audycji na stronie internetowej stacji.	2=wyczerpujące i szybko zamieszczone informacje o audycji na stronie internetowej nadawcy, czytelny dostęp do tych informacji i do zapisu samej audycji; 1=obecne informacje o audycji na stronie internetowej, ale niepełne i trudne do znalezienia; 0=brak informacji o audycji na stronie nadawcy	1

Rangi (wagi wskaźników) zostały nadane w efekcie badania fokusowego przeprowadzonego z udziałem grupy ekspertów z dziedziny medioznawstwa odpowiedzialnych za kontrolę jakości przeprowadzonego monitoringu. Uzyskane skalowania dwóch zestawów czynników oceny jakości (dla audycji informacyjnych i publicystycznych) dokonane przez ośmioro sędziów kompetentnych poddane zostały analizie zgodności. Zastosowana została metoda liczenia miary zgodności Alfa Krippendorfa. Uzyskany został satysfakcjonujący wynik pozwalający przyjąć nadanie wag czynnikom za uzgodnione. Wynik tego uzgodnienia zawiera się w trzeciej kolumnie powyższych tabel.

Przeprowadzone zostało następnie badanie spójności ocen sędziów kompetentnych w odniesieniu do kilku wybranych audycji pilotażowych (informacyjnych i publicystycznych). Na części z tych audycji dokonano oceny w parach sędziów oceniających, poprzez zastosowanie triangulacji.

Wszystkie te testy wykazały zasadniczą spójność kodowania a zatem zgodność sędziów kompetentnych także w tym zakresie.

Algorytm obliczania „współczynnika obiektywizmu” WOI (A) wyrażany był procentowo, przy przyjęciu za 100% maksymalnych możliwych ocen do uzyskania w każdej skali. W celach ilustracyjnych, bardziej niż interpretacyjnych, autorzy badania posłużyli się słowną interpretacją wyniku procentowego, przyjmując, że ocena powyżej 90% może być uznana za „bardzo wysoką”, od 80% do 90% za „wysoką”, od 70% do 80% za „niezbyt wysoką” a poniżej 70% za „niską”. Współczynnik WOI (A), jako wielkość liczbowa, służyła także w określeniu średnich wyników dla poszczególnych prowadzących audycje bądź czytających serwisy informacyjne, a następnie dla poszczególnych audycji osobno i sumarycznie dla obu głównych kategorii audycji.

Badana próba

Jednostką podlegającą analizie jakościowej była pojedyncza audycja, w wypadku audycji informacyjnych zwykle składająca się z szeregu newsów (wydzielonych informacji, w terminologii zleceniodawcy nazywanych „przekazami”). Ze względu na charakter i cel analizy ocenie nie podlegały pojedyncze newsy (elementy składowe audycji informacyjnych) z osobna, zatem wnioski z analizy jakościowej w mniejszym stopniu dotyczą pracy autorów pojedynczych „przekazów” (reporterów, researcherów, operatorów, montażystów), a w większym wydawców i redaktorów audycji i, w stopniu najwyższym, lektorów („anchorów”, gospodarzy programu, czytających). W wypadku audycji publicystycznych ocena jakościowa nie dotyczy zachowania gości, zaproszonych uczestników, skupia się natomiast na pracy gospodarzy audycji i, w mniejszym stopniu, ich redaktorów i wydawców.

Analizie jakościowej poddano wszystkie audycje informacyjne: **Informacje** (7 dni tygodnia), **Skrót informacji** (5 dni tygodnia, nie jest

emitowany w weekendy), **Kurier** - poranny, południowy, popołudniowy, nocny (6 dni tygodnia, nie jest emitowany w niedzielę), **Doba w regionie** (5 dni tygodnia, audycja nie jest emitowana w weekendy), a także dodatkowo **Przegląd wydarzeń tygodnia** (nadawany raz w tygodniu w niedzielę, podsumowujący wszystkie wydarzenia z regionu minionego tygodnia), **Wiadomości gospodarcze** (5 dni tygodnia, nie są emitowane w weekendy) oraz **Informacje na gorąco** (6 dni tygodnia, nie są emitowane w niedzielę).

Audycja *Kawa na ławę* umieszczona w planach programowych przez nadawcę w podkategorii audycji informacyjnych zawierających stanowiska partii politycznych, związków zawodowych i związków pracodawców w węzłowych sprawach publicznych została w komplecie oceniona jakościowo według kryteriów publicystycznych (ma charakter informacyjno-publicystyczny). Audycji *Debata* umieszczonej w tej samej podkategorii nie było w analizowanym tygodniu. Zgodnie z planem programowym audycja ta emitowana jest tylko raz w miesiącu. Pozostałe audycje informacyjne: *Wizytówka dnia*, *Trójwymiarowa prognoza pogody*, *Auto Radio*, *Wiadomości sportowe* są serwisami specjalistycznymi (solenizanci i horoskopy, pogoda, sytuacja na drogach, wydarzenia sportowe) i choć oczywiście wspierają misję informacyjną i edukacyjną nadawcy publicznego, nie stanowią o pluralizmie, bezstronności, niezależności i wyważeniu. Audycja poświęcona wspieraniu organizacji pożytku publicznego i kampanii społecznych (*Kampanie społeczne*) także takiego waloru w zakresie wskazywania na spełnianie jakościowych parametrów misji nie posiada.

Badaniu jakościowemu poddano też wszystkie audycje publicystyczne przypisane do pierwszej podkategorii: „publicystyka poświęcona problematyce politycznej, ekonomiczno-gospodarczej, społecznej”. Są to **Kawa na ławę** (audycja zakwalifikowana w planie programowym także do kategorii Informacja jako stanowiska partii politycznych, związków zawodowych i związków pracodawców w węzłowych sprawach publicznych,

nadawana 5 razy w tygodniu), **Złowione w sieci** (przegląd prasy i serwisów Internetowych, audycja nadawana dwa razy dziennie przez 5 dni w tygodniu), **Przegląd prasy regionalnej** (audycja prowadzona w gwarze śląskiej, nadawana raz w tygodniu w soboty), **Rozmowy niekontrolowane** (autorska audycja dziennikarza radia Katowice, nadawana raz w tygodniu w sobotę) oraz **Suma – magazyn ekonomiczny** (audycja nadawana raz w tygodniu w piątek). Dodatkowo analizie jakościowej poddano dwie audycje publicystyczne zaliczane do podkategorii: „reportaże oraz inne formy dokumentalne dotyczące regionu, interwencyjne i społeczne” – **Gdzieś obok nas** (dotyczy problemów osób niepełnosprawnych) i **Lwowską falę** (audycja kierowana do Kresowiaków). Zbadano audycje różnorodne w treści (polityczne, społeczne, gospodarcze) oraz formie realizacji (rozmowa, wywiad, felieton, reportaż).

Metodologia sumarycznej oceny jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych

Poza wieloczynnikową opisową analizą poszczególnych audycji, zawartą w części B raportu, podsumowane zostały uwagi zawarte w tych szczegółowych analizach dotyczące w szczególności:

W wypadku audycji informacyjnych:

Obszaru geograficznego najczęściej obecnego w przekazie informacyjnym nadawcy.

Najczęściej pojawiającej się tematyki i ewentualnych dysproporcji w nadanych tej tematyce rangach (miejsce w audycji, czas poświęcony).

Gatekeepingu – obecności najważniejszych kwestii i ich atrybutów, kolejności ich umieszczenia w serwisie.

Źródła inspiracji newsa i jego aktualności.

Stopnia uramowienia przekazu (jednostronność lub wielostronność przekazu).

Stopnia złożoności poszczególnych newsów (zrozumiałość całości przekazu, logika poszczególnych elementów newsa – setki, voice-over, komentarze z offu, stand-upy, wprowadzenia prowadzącego).

Ogólnej oceny tempa i konstrukcji audycji (liczba newsów, proporcje czasu, dyscyplina w czasie rozpoczęcia i zakończenia, poprawności forszpanów).

Formy przekazu (wiadomość czytana, relacja reporterska, relacja reporterska z setkami, relacja live, materiał archiwalny, felieton filmowy, impresja).

Stopnia samodzielności w przygotowywaniu serwisów informacyjnych (udział materiałów i relacji własnych).

Szerokości źródeł informacji – liczby korespondentów w terenie, liczby korespondentów z kraju i z zagranicy, informacje z mediów społecznościowych.

Bezstronności w prezentowanych opiniach (proporcje udziału ewentualnych stron politycznych, obecność lub brak pozawerbalnych sugestii obrazem lub dźwiękiem, obecność ocen wartościujących w tekstach offu).

Zachowania podstawowych reguł dziennikarstwa informacyjnego (zasada oddzielania komentarza od informacji, poprawne przytaczanie źródeł informacji, prezentacja faktów, ich przyczyn i skutków).

Neutralności w czytaniu wiadomości (pod względem tonu, emocji, tempa).

Poprawności językowej i poziomu przystępności przekazu.

Oprawy graficznej i wizualnej (w wypadku programu telewizyjnego – infografiki, belki, animacje).

Zdarzających się błędów konstrukcyjnych i technicznych.

W wypadku audycji publicystycznych:

Staranności kompozycyjnej prowadzącego lub prowadzących (zapowiedź i prezentacja uczestników, liczba przerw i wypowiedzi, kontrola tempa i proporcji tematów i pojedynczych wypowiedzi).

Zrównoważonego podziału czasu audycji (pomiędzy uczestników, pomiędzy tematy i ich aspekty).

Neutralności i bezstronności prowadzącego (w doborze tematów, doborze uczestników, w tonie wypowiedzi, obecności emocji).

Poprawności warsztatowej (kompetentne zadawanie pytań, unikanie komentarza, pytanie o fakty i opinie).

Poprawności językowej w zakresie wymowy, formy wypowiedzi, mowy ciała, intonacji).

Obecności zapisu audycji i jej obrazu na stronie internetowej nadawcy.

Wskazane zostały też walory i niedostatki, mocne i słabe strony całości programu w realizacji zadań ustawowych i planów programowych.

D. Opisowa ocena jakości programu

Walory i mocne strony

- Audycje różnorodne pod względem tematycznym;
- Zróżnicowanie form gatunkowych (serwisy informacyjne, relacje reporterskie, reportaże radiowe, słuchowiska radiowe, rozmowy w studiu, transmisje sportowe, transmisje z uroczystości, transmisje z koncertów);
- Bogata i różnorodna w treści i formie oferta audycji kulturalnych;
- Bogata oferta audycji edukacyjnych oraz popularyzujących wiedzę z różnych dziedzin;

- W serwisach informacyjnych dominują treści regionalne – samorządowe, sensacyjne, kulturalne i ekonomiczne oraz informacje użyteczne dla mieszkańców;
- W *Tygodniowym przeglądzie wydarzeń* oraz *Kurierze* przewaga własnych relacji reporterskich;
- W audycjach informacyjnych przestrzegana jest zasada oddzielania informacji od komentarza.;
- Aktualna i ważna tematyka w audycjach publicystycznych;
- Obecność audycji skierowanych do mniejszości narodowych;
- Audycje kierowane nie tylko do dorosłych, ale także do dzieci, młodzieży i osób starszych;
- Obecność audycji dla osób niepełnosprawnych;
- Promowanie kultury regionalnej i regionalnych twórców;
- Muzyka dla różnych grup wiekowych;
- Liczny udział ekspertów w audycjach dotyczących zdrowia, edukacji, oświaty, nowinek naukowych czy nowych technologii;
- Obecność audycji dotyczących historii, nie tylko Polski, ale także regionu;
- W audycjach muzycznych prezentowane są zarówno utwory polskie jak i zagraniczne;
- Duża liczba różnorodnych audycji rozrywkowych i muzycznych (kilkanaście nowych, nieplanowanych);
- Powtórki zajmują jedynie 1,44% całego programu.

Niedostatki i słabe strony:

- Mała liczba newsów w *Informacjach* (3 - 4, rzadko 5). W ciągu dnia te same informacje powtarzane są wielokrotnie (co godzinę lub co kilka godzin) oraz następnego dnia rano;
- Niekiedy wybór informacji krajowych i światowych w *Informacjach* i *Kurierze* budzi wątpliwości i wydaje się mocno subiektywny;

- W *Informacjach* i *Skrócie informacji* nieliczne relacje reporterskie i wypowiedzi. Przeważają treści czytane przez prowadzącego;
- Mały wybór audycji sportowych;
- W audycjach publicystycznych obecni byli przedstawiciele tylko jednej opcji politycznej (strona rządowa).

Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia

AUDYCJE INFORMACYJNE

UWAGI OGÓLNE:

Audycje informacyjne radia Katowice nastawione są na przekazywanie wiadomości regionalnych. Wyjątkiem są *Wiadomości gospodarcze*, gdzie przeważają tematy krajowe.

Informacje nadawane są co godzinę, a *Skrót informacji* co pół godziny (z wyjątkiem weekendu). W audycji dominują informacje regionalne – samorządowe, sensacyjne, kulturalne i ekonomiczne oraz informacje użyteczne dla mieszkańców (np. utrudnienia na drogach czy zmiany w rozkładach jazdy). Informacje z kraju i ze świata pojawiają się okazjonalnie. Ich wybór nie zawsze jest jasny. Więcej informacji krajowych i zagranicznych przekazywanych jest w *Kurierze*, nadawanym 4 razy w ciągu dnia przez sześć dni w tygodniu (z wyjątkiem niedzieli).

Serwisy informacyjne są apolityczne. Wypowiedzi przedstawicieli rządu lub samorządu pojawiają się rzadko i są uzasadnione poruszonym tematem, zwykle dotyczącym spraw regionalnych. Wypowiedzi są konkretne, informacyjne, a nie komentatorskie. Przestrzegana jest zasada oddzielania informacji od komentarza. Serwisy prowadzone są w sposób profesjonalny. Czytający zachowują neutralność (brak słów i wyrażen nacechowanych). Raz w tygodniu, w niedzielę nadawana jest audycja podsumowująca wydarzenia minionego tygodnia w regionie – *Tygodniowy przegląd wydarzeń*.

W badanym tygodniu pojawiła się jedna audycja informacyjna pt. *Informacje na gorąco*, której nie ma w planie programowym. To wakacyjny serwis, w którym przekazywane są informacje na temat imprez kulturalnych, rozrywkowych, sportowych i edukacyjnych w regionie.

Uśredniony poziom obiektywizmu dla serwisów informacyjnych to 85,70% - wynik dobry.

Analiza badanych audycji

INFORMACJE

W audycji dominują informacje regionalne – samorządowe, sensacyjne, kulturalne i ekonomiczne oraz informacje użyteczne dla mieszkańców (np. utrudnienia na drogach czy zmiany w rozkładach jazdy), co wynika z charakteru audycji i całego radia, jako radia regionalnego. Od czasu do czasu pojawiają się jednak wiadomości z kraju (w większości ekonomiczne) i z zagranicy, ale ich wybór wydaje się mocno subiektywny.

W badanym tygodniu pojawiły się następujące tematy krajowe:

1. Rośnie liczba ogłoszeń o zatrudnieniu w Internecie
2. Remont na centralnej magistrali kolejowej
3. GUS poda ceny usług i towarów w czerwcu
4. Zmiany w szkolnictwie zawodowym
5. Prezydent zawetował ustawę o RIO
6. Wchodzą w życie przepisy zaostrzające kary za przestępstwa wobec dzieci
7. Sejmowe komisje poparły wprowadzenie opłaty drogowej
8. Stabilizacja na rynku paliw
9. Podsumowanie dopłat dla rolników
10. PolRegio i PKP Intercity przygotowały wspólną ofertę weekendową

11. Rekonstrukcja bitwy pod Grunwaldem

oraz zagraniczne:

1. Atak nożownika w egipskim kurorcie

Serwis jest apolityczny. Wypowiedzi przedstawicieli rządu lub samorządu pojawiają się rzadko i są uzasadnione poruszonym tematem, zwykle dotyczącym spraw regionalnych. Wypowiedzi są konkretne, informacyjne, a nie komentatorskie. Przekazy mają charakter skrótowy i skondensowany (średni czas jednej informacji ok. 50 s.). Informacje agencyjne mieszane są z własnymi relacjami reporterskimi. W ciągu dnia te same informacje powtarzane są wielokrotnie, zmieniana jest tylko ich kolejność w serwisie. W jednym wydaniu przekazywane są zazwyczaj 4 informacje (czasem 3, rzadko 5). W niedzielę obecne są wiadomości religijne dotyczące pielgrzymek bądź innych uroczystości kościelnych. **Uśredniony współczynnik obiektywizmu na wystarczająco wysokim poziomie – 87,97%.**

Walory i mocne strony:

- Dobre tempo audycji
- Informacje aktualne, istotne dla mieszkańców regionu
- Przestrzeganie zasady oddzielania informacji od komentarza
- Zachowanie neutralności przez czytających. Jednolity ton głosu, brak emocji.
- W badanym tygodniu obecne były własne relacje reporterskie, sondy/rozmowy z mieszkańcami regionu, wypowiedzi ekspertów, samorządowców, urzędników, rzadko polityków.
- Język poprawny i wysoki poziom przystępności przekazu

Niedostatki i słabe strony:

- Mała liczba informacji (3 - 4, rzadko 5)

- W ciągu dnia te same informacje powtarzane są wielokrotnie, (co godzinę lub co kilka godzin), a czasem i następnego dnia rano
- Wątpliwości budzi niekiedy wybór „jedyńki”. Często są to informacje, które już pojawiły się w godzinach wcześniejszych. Te same newsy pojawiają się rotacyjnie o różnych godzinach.
- Informacje są flesztowe (średnio trwają ok. 50 sekund), co wpływa na ich lapidarność i powierzchowność.

SKRÓT INFORMACJI

Pigułka informacyjna z najważniejszych wydarzeń dnia nadawana 5 razy w tygodniu (bez weekendu) co pół godziny (3 razy przed południem i 2 razy po południu). Wiadomości są czytane przez serwisanta. Nie ma relacji reporterskich. Dominują informacje regionalne, chociaż podobnie jak w serwisie głównym zdarzają się tematy krajowe. **Uśredniony współczynnik obiektywizmu dla audycji na wystarczająco wysokim poziomie – 85,13%.**

DOBA W REGIONIE

Rozbudowana forma serwisu informacyjnego, nadawana codziennie o godz. 5.00 rano. Stanowi podsumowanie najważniejszych wydarzeń minionego dnia w regionie. Zawiera relacje reporterskie i wypowiedzi dotyczące w 100% regionu. **Uśredniony współczynnik obiektywizmu dla audycji wystarczająco wysoki – 86,15%.**

KURIER

To rozszerzone, magazynowe wydanie informacji. Zawiera szczegółowe wiadomości z regionu Śląska oraz od czasu do czasu informacje z kraju i świata. W audycji przeważają własne relacje reporterskie dziennikarzy radia Katowice. Audycja ma dobre tempo i dynamikę. Przestrzegana jest zasada oddzielania informacji od komentarza. Język przekazu poprawny i przystępny. Prowadzący zachowują neutralność wobec czytanego tekstu.

Kurier nadawany trzy razy w ciągu dnia (o 7.00, 12.00 i 15.00) i w nocy o 24.00 jest dłuższy o 2, czasem 3 minuty od serwisu nadawanego, co godzinę (*Informacje*) i ma zwykle więcej przekazów 5–7. Podobnie jak w *Informacjach* wybór tematów krajowych i zagranicznych budzi wątpliwości i wydaje się mocno subiektywny. **Uśredniony współczynnik obiektywizmu na wystarczająco wysokim poziomie – 85,91%.**

W badanym tygodniu pojawiły się w Kurierze następujące tematy krajowe:

2. Remont na centralnej magistrali kolejowej
3. Obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa na Wołyniu
4. Nad projektem ustawy o funduszu dróg samorządowych będą debatować posłowie
5. Śmierć sędziego Trybunału Konstytucyjnego Lecha Morawskiego
6. Wejście w życie przepisów zaostrzających kary za przestępstwa wobec dzieci
7. Projekt ustawy o opłacie drogowej skierowany do sejmowych komisji
8. Prezydent Duda zawetował ustawę o RIO
9. PiS składa projekt ustawy reformującej Sąd Najwyższy
10. Przygotowania do inscenizacji bitwy na polach Grunwaldu

oraz zagraniczne:

1. Wypadek polskiego autokaru w Serbii
2. Kolejna transza pożyczki dla Grecji
3. Ostatni dzień obowiązywania zawieszenia zasad strefy Schengen
4. Komisja Europejska domaga się natychmiastowego zaprzestania wycinki Puszczy Białowieskiej
5. Nie żyje poetka Julia Hartwig (zmarła w USA)
6. Atak nożownika w egipskim kurorcie

TYGODNIOWY PRZEGLĄD WYDARZEŃ

Audycja podsumowująca najważniejsze wydarzenia minionego tygodnia w regionie. Złożona z krótkich fragmentów wypowiedzi, fragmentów relacji reporterskich z całego tygodnia. Wydarzenia prezentowane są w ciągu chronologicznym od poniedziałku. Przygotowywana przez dziennikarzy redakcji radia Katowice z informacji własnych. **Uśredniony współczynnik obiektywizmu na wysokim poziomie – 88,46%.**

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Serwis informacyjny o tematyce gospodarczej i ekonomicznej nadawany 5 razy w tygodniu (za wyjątkiem weekendu). Przeważają w nim informacje z kraju i ze świata. W badanym tygodniu informacje regionalne pojawiły się tylko raz. Zawiera wypowiedzi ekspertów i polityków, wywiady, relacje reporterskie. Mała liczba informacji (1 – 3). W badanym tygodniu w jednej audycji miały miejsce niedociągnięcia techniczne (nagrania wypowiedzi z wyraźnymi szumami). Obecna była też tylko jedna strona opcji politycznej (wypowiedź wiceminister rozwoju). **Uśredniony współczynnik obiektywizmu nieco obniżony – 79,74%.**

INFORMACJE NA GORĄCO

Audycji nie ma w planie programowym. Wprowadzona do ramówki w okresie wakacyjnym. Zawiera informacje dotyczące letnich imprez kulturalnych, rozrywkowych, edukacyjnych i sportowych w regionie. Duża liczba przekazów (7-9). **Uśredniony współczynnik obiektywizmu na wystarczająco wysokim poziomie – 85,90%.**

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według audycji:

Nazwa audycji	Kategoria	Średnia ocen
Informacje	Informacja	87,97%
Skrót informacji	Informacja	85,13%
Doba w regionie	Informacja	86,15%
Kurier poranny	Informacja	85,89%
Kurier południowy	Informacja	87,39%
Kurier popołudniowy	Informacja	83,97%
Kurier nocny	Informacja	86,41%
Tygodniowy przegląd wydarzeń	Informacja	88,46%
Informacje na gorąco	Informacja	85,90%
Wiadomości gospodarcze	Informacje	79,74%

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według prowadzących:

Prowadzący	Kategoria	Nazwa audycji	Średnia ocen
Piotr Pagiela	Informacja	Informacje, Skrót informacji, Doba w regionie, Kurier	86,82%
Sławomir Herman	Informacja	Informacje, Skrót informacji, Doba w regionie, Kurier	85,14%
Agnieszka Tatarczyk	Informacja	Informacje, Skrót informacji, Doba w regionie, Kurier, Tygodniowy przegląd wydarzeń	90,09%
Tomasz Gancarek	Informacja	Informacje, Skrót informacji, Doba w regionie, Kurier	89,07%
Iwona Kwaśny	Informacja	Informacje, Skrót informacji, Doba w regionie, Kurier	87,22%
Ewelina Kosałka-Passia	Informacja	Informacje, Skrót informacji, Doba w regionie, Kurier, Informacje na gorąco	83,84%
Józef Wycisk	Informacja	Wiadomości gospodarcze	79,74%

Piotr Pagiela: Zachowuje neutralność. Nieliczne słowa nacechowane. Współczynnik przystępności językowej w normie. Czyta umiarkowanie szybko, z dobrą dykcją, wyraźnie. Język przekazów jasny i zrozumiały.

Sławomir Herman: Zachowuje neutralność. Współczynnik przystępności językowej w normie. Czyta średnio szybko i od czasu do czasu mało wyraźnie. Głośne westchnienia pomiędzy zdaniem. Język przekazów prosty i zrozumiały.

Agnieszka Tatarczyk: Zachowuje neutralność. Współczynnik przystępności językowej w normie. Czyta w dobrym tempie, z dobrą dykcją, wyraźnie. Tekst przekazów jasny i zrozumiały.

Tomasz Gancarek: Zachowuje neutralność. Współczynnik przystępności językowej w normie. Czyta bardzo szybko, ale wyraźnie. Tekst jasny i zrozumiały.

Iwona Kwaśny: Zachowuje neutralność. Współczynnik przystępności językowej w normie. Czyta w dobrym tempie. Tekst przekazów jasny i zrozumiały.

Ewelina Kosałka-Passia: Zachowuje neutralność. Współczynnik przystępności językowej w normie. Czyta w dobrym tempie, ma dobrą dykcję. Tekst przekazów jasny i zrozumiały.

Józef Wycisk: Zachowuje neutralność. Współczynnik przystępności językowej w normie, chociaż używa czasem słów i wyrażeń branżowych (ekonomicznych), których nie tłumaczy, co może sprawiać trudności w odbiorze treści przekazów. Drobne zająknięcia.

AUDYCJE PUBLICYSTYCZNE

UWAGI OGÓLNE:

Audycje różnorodne gatunkowo (rozmowy w studiu z gośćmi, reportaże radiowe, felietony). Poruszane tematy z różnych dziedzin – polityczne, ekonomiczno-gospodarcze, społeczne, kulturalne i religijne. Tematy prezentowane są wieloaspektowo i wielowątkowo. W badanym tygodniu w audycjach publicystycznych obecni byli przedstawiciele tylko jednej opcji politycznej – strony rządowej. Większość audycji prowadzonych jest w profesjonalny, neutralny i wyważony. **Uśredniony poziom**

współczynnika obiektywizmu dla audycji publicystycznych na wystarczająco wysokim poziomie – 80,73%.

Analiza badanych audycji

KAWA NA ŁAWĘ - rozmowa dnia Radia Katowice

Cykliczna audycja radia Katowice, nadawana codziennie z wyjątkiem weekendu (w badanym tygodniu nie nadano audycji w czwartek). Audycja ma charakter wywiadu dziennikarza zaproszonym do studia jednym gościem. Gośćmi są zazwyczaj regionalni politycy, przedstawiciele władz samorządowych, organizacji społecznych, organizacji pozarządowych, duchowni i eksperci. Rozmowa dotyczy aktualnych tematów społecznych, politycznych i gospodarczych.

Uśredniony współczynnik obiektywizmu na wystarczająco wysokim poziomie – 84,58%.

W badanym tygodniu gośćmi audycji byli:

1. **Marek Kandzia** - prezes Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej
2. **Barbara Dziuk**, tarnogórzanka, posłanka PiS
3. **Janusz Michałek**, nowy prezes Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej
4. **Krzysztof Michałkiewicz**, wiceminister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i pełnomocnik do spraw osób niepełnosprawnych.

Walory i mocne strony:

- Tematy ważne i aktualne dla regionu i kraju
- Zazwyczaj jeden temat audycji omawiany wieloaspektowo
- Czas poświęcony poszczególnym wątkom tematu zrównoważony
- Audycja ma charakter rozmowy „jeden na jeden”

- Zapraszani są goście – eksperci i politycy, którzy mogą skomentować bieżące wydarzenia
- Prowadzący zachowują neutralność i dystans wobec gości
- Zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzących. Nieliczne słowa nacechowane
- Język prowadzących poprawny i przystępny
- Prowadzący zadają pytania otwarte i pozwalają gościom na wypowiedź
- Audycja obecna na stronie internetowej nadawcy

Niedostatki i słabe strony:

- Małe zróżnicowanie tematyczne, ale wynika to z charakteru audycji.
- Wbrew temu, co możemy przeczytać o audycji na stronie internetowej radia – „zadajemy trudne pytania, zmierzamy do sedna sprawy, wykładamy kawę na łąwę” - prowadzący nie zadają swoim gościom pytań zbyt trudnych i dociekliwych.
- Niezróżnicowanie polityczne. W badanym tygodniu dwukrotnie gośćmi audycji byli przedstawiciele rządu PiS (**Krzysztof Michałek**, wiceminister rodziny, pracy i polityki społecznej oraz **Barbara Dziuk**, posłanka PiS). Nie było opozycji.

ROZMOWY NIEKONTROLOWANE

Autorska audycja Wojciecha Jerzego Poczachowskiego poruszająca najważniejsze problemy regionu, kraju i Unii Europejskiej. Audycja nadawana jest raz w tygodniu zawsze w sobotę. Nie została przewidziana w planie programowym.

W badanym tygodniu dziennikarz rozmawiał z **Ryszardem Czarneckim, europoseł PiS**. Rozmowa była chaotyczna i mało dynamiczna. Poruszono dziewięć różnych tematów, częściowo ze sobą powiązanych dotyczących polityki krajowej i światowej oraz mnóstwo wątków

pobocznych. Proporcje czasowe dotyczące poszczególnych wątków zostały zachwiane. Trudno się zorientować, co było tematem głównym, wiodącym i jaki był właściwie cel zaproszenia do studia tego, a nie innego polityka.

Wyraźnie można odczuć sympatię prowadzącego do swojego gościa. Nie kryje on, iż zgadza się ze swoim rozmówcą, przytakuje mu.

Zadaje pytania głównie o opinie i sądy. Sam jasno deklaruje swoje poglądy i sympatie polityczne. Zadaje pytania sugerujące. Wyraża własne sądy i szuka dla nich potwierdzenia u swojego rozmówcy – np.: „totalna opozycja popadła w totalną aberrację nie sądzi pan?”.

Używa słów i zwrotów nacechowanych („lewactwo”, „bojówki lewacko-bandyckie”, „bandycka rewolta”, „smutna gra”, „przedziwny”, „straszliwe kontrowersje”, „totalna opozycja”, „totalna aberracja” i in.). Od czasu do czasu wtrąca zwroty potoczne („granie na Moskwę”, „lewactwo”, „platformerski”). Nadużywa słowa „narracja” (powtórzone wielokrotnie).

Znacznie obniżony współczynnik obiektywizmu (53,33%) przede wszystkim ze względu na jednostronność audycji, wygłaszanie przez prowadzącego własnych poglądów i ujawnianie sympatii politycznych, zadawanie mało konkretnych pytań, błędy w moderacji oraz słabą kontrolę tempa i potoczności audycji.

Audycji obecna na stronie internetowej radia, ale niewystarczająco opisana.

ZŁOWIONE W SIECI

Audycja nadawana dwa razy dziennie przez 5 dni w tygodniu ma charakter autorskiego, subiektywnego przeglądu serwisów internetowych oraz prasy regionalnej. Prowadzona przez dziennikarzy - gospodarzy porannych i przedpołudniowych bloków audycji radia Katowice.

Zgodnie z opisem na stronie internetowej radia „audycja ma służyć edukacji medialnej, kształtować umiejętność krytycznego korzystania z informacji i innych treści zamieszczanych w serwisach internetowych”. To raczej opis na wyrost, gdyż prowadzący rzadko komentują cytowane

artykuły, nie odnoszą się do prawdziwości zawartych w nich treści oraz nie zawsze podają źródła prezentowanych informacji. Prowadzący czytają fragmenty tekstów, czasem je omawiają własnymi słowami, rzadko komentują czy wymieniają między sobą jakieś uwagi na temat informacji zawartych w cytowanych fragmentach. **Uśredniony współczynnik obiektywizmu na wystarczającym poziomie – 83,89%.**

PRZEGLĄD PRASY REGIONALNEJ

Audycja nadawana raz w tygodniu w sobotę, prowadzona w śląskiej gwarze. Prowadzący streszcza teksty z lokalnej prasy, komentuje je, a nawet opowiada w trakcie śląskie dowcipy. Dlatego można zakwalifikować ją do kategorii Infotainment. Prowadzący podaje źródła wszystkich cytowanych artykułów. **Współczynnik obiektywizmu na bardzo wysokim poziomie – 91,67%.**

SUMA – MAGAZYN EKONOMICZNY

Audycja nadawana raz w tygodniu w piątek poświęcona omawianiu i wyjaśnianiu zagadnień związanych z gospodarką, rynkiem walutowym, bankowością, finansami publicznymi czy wskaźnikami wzrostu. Zróżnicowana geograficznie. Tematy dotyczą spraw światowych, krajowych i regionalnych. Audycja zbudowana jest z dwóch części: w pierwszej prowadzący prezentuje skrót informacji ekonomicznych minionego tygodnia, a w drugiej szerzej omawia temat główny audycji oraz rozmawia z ekspertami i politykami. Nie ma dyskusji z gośćmi w studiu. Program jest nagrywany i montowany.

Brak pluralizmu w doborze przedstawicieli partii: wypowiedzi dwóch wiceministrów PiS (wiceminister finansów i energii). Brak tego odcinka audycji na stronie internetowej. **Współczynnik obiektywizmu na wystarczająco wysokim poziomie – 85,00%.**

GDZIEŚ OBOK NAS

Audycja publicystyczna z elementami edukacji i poradnictwa poruszająca problemy osób niepełnosprawnych oraz ludzi, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Gośćmi audycji są m.in. przedstawiciele instytucji i organizacji prowadzących działalność na rzecz osób niepełnosprawnych oraz osoby niepełnosprawne. W audycji prezentowane są relacje, reportaże oraz prowadzone są rozmowy w studiu z zaproszonymi gośćmi. W badanym tygodniu cała audycja miała charakter wywiadu studyjnego. Gościem Beaty Tomanek był niepełnosprawny sportowiec ze Śląska Tomasz Szwedo. Rozmowa dotyczyła aktywizacji sportowej osób niepełnosprawnych i po wypadkach oraz reedukacji poprzez sport. Autorka audycji prowadziła rozmowę w sposób profesjonalny i kulturalny. Audycja do odsłuchania na stronie internetowej nadawcy. **Współczynnik obiektywizmu wysoki – 88,33%.**

LWOWSKA FALA

Audycja służąca porozumieniu bardzo licznego w województwie śląskim środowiska Kresowian z resztą mieszkańców regionu, kształtująca postawy tolerancji i otwartości. Autorka audycji Kresowianka, Danuta Skalska stawia sobie za cel integrację środowisk kresowych z autochtonami, a także przeciwdziałanie stereotypom w kontaktach Polska - Ukraina. W badanym tygodniu audycja poświęcona była relacji ze społecznymi obchodów Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II RP. Prowadząca zdecydowanie potępiła ludobójstwo i banderyzm, zaznaczając przy tym, że budowanie stosunków polsko-ukraińskich powinno być oparte na prawdzie historycznej.

Audycja zbudowana z kilku części: relacja reporterska (główny temat), muzyka Kresów, komentarze prowadzącej w studiu i części zwanej „opowieści pana Michała” (Michał Szwarc opowiada o wielkich bitwach narodu polskiego). Audycja ma dobre tempo. Obecna w Internecie, ale

słabo opisana. **Współczynnik obiektywizmu nieco obniżony – 78,33%.**

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według audycji:

Nazwa audycji	Kategoria	Średnia ocen
Kawa na ławę	Publicystyka	84,58%
Złowione w sieci	Publicystyka	83,89%
Przegląd prasy regionalnej	Publicystyka	91,67%
Rozmowy niekontrolowane	Publicystyka	53,33%
Suma – magazyn ekonomiczny	Publicystyka	85,00%
Gdzieś obok nas	Publicystyka	88,33%
Lwowska fala	Publicystyka	78,33%

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według prowadzących:

Prowadzący	Kategoria	Nazwa audycji	Średnia ocen
Józef Wycisk	Publicystyka	Kawa na ławę, Suma	83,75%
Anna Sojka	Publicystyka	Kawa na ławę	80,00%

Piotr Pagiela	Publicystyka	Kawa na ławę	91,67%
Zdzisław Makles	Publicystyka	Kawa na ławę	85,00%
Marta Dobrowolska	Publicystyka	Złowione w sieci	84,16%
Bartek Gruchlik	Publicystyka	Złowione w sieci	82,78%
Jerzy Waniek	Publicystyka	Złowione w sieci	80,00%
Dawid Damszel	Publicystyka	Złowione w sieci	83,33%
Tomasz Kramarczyk	Publicystyka	Złowione w sieci	80,00%
Krzysztof Kurek	Publicystyka	Złowione w sieci	85,00%
Dariusz Schmidt	Publicystyka	Przegląd prasy regionalnej	91,67%
Wojciech Poczachowski	Publicystyka	Rozmowy niekontrolowane	53,33%
Beata Tomanek	Publicystyka	Gdzieś obok nas	88,33%
Danuta Skalska	Publicystyka	Lwowska fala	78,33%

Piotr Pagiela: Zadaje pytania rzeczowe i konkretne. Pyta o fakty i o opinie. Zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji. Zachowuje neutralność. Nieliczne słowa nacechowane. Język poprawny, dobra dykcja.

Józef Wycisk: Zachowuje neutralność i dystans wobec gości. Zadaje pytania rzeczowe, ale wyraża też własne opinie. Zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji. Nieliczne słowa nacechowane. Kilka razy „wszedł w słowo” i dopowiadał w trakcie odpowiedzi gościa. Język poprawny, ale

prowadzący często kończy zdanie zwrotem: „że tak powiem”. Drobne zająknięcia.

Zdzisław Makles: Zachowuje neutralność wobec gościa, ale pozwala mu mówić, nie przerywa. Zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji. Bez słów nacechowanych. zadaje pytania o fakty i opinie. Wyraża też własne zdanie. Nieliczne słowa nacechowane. Język poprawny.

Anna Sojka: Zachowuje neutralność. Zadaje pytania konkretne, pyta przede wszystkim o fakty. Słabo kontroluje czas i tempo audycji. Pozwala na długie monologi gościa. Zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji. Bez słów nacechowanych.

Marta Dobrowolska: Czyta fragmenty tekstów z Internetu i prasy. Czasem komentuje je krótko. Brak słów nacechowanych. Język przekazu poprawny.

Bartek Gruchlik: Język poprawny. Drobne potknięcia i zająknięcia.

Jerzy Waniek: Język poprawny. Potknięcia i zająknięcia przy czytaniu i omawianiu artykułów.

Dawid Damszel: Omawia tematy z serwisów internetowych i prasy. Wyraża własne opinie. Rozmawia z drugim prowadzącym na temat cytowanych artykułów. Pojedyncze słowa nacechowane. Język poprawny.

Tomasz Kramarczyk: Omawia tematy z serwisów internetowych i prasy. Wyraża własne opinie. Rozmawia z drugim prowadzącym na temat cytowanych artykułów. Pojedyncze słowa nacechowane. Język poprawny.

Krzysztof Kurek: Czyta fragmenty tekstów z Internetu i prasy. Czasem komentuje je krótko. Brak słów nacechowanych. Język przekazu poprawny.

Dariusz Schmidt: Prowadzi audycję w gwarze śląskiej. Dowcipny (opowiada śląskie anegdoty i kawały). Dobra kontrola tempa audycji.

Wojciech Poczachowski: Zadaje pytania o głównie opinie i sądy. Pytania poprzedzone są długim komentarzem i są mało konkretne. Ujawnia swoje poglądy i sympatie polityczne. Zadaje pytania sugerujące.

Używa słów i zwrotów nacechowanych („lewactwo”, „bojówki lewacko-bandyckie”, „bandycka rewolta”, „smutna gra”, „przedziwny”, „straszliwe kontrowersje”, „totalna opozycja”, „totalna aberracja” i in.).

Odnosi się z wyraźną sympatią do swojego gościa. Nie ukrywa, iż zgadza się ze swoim rozmówcą, przytakuje mu.

Beata Tomanek: Prowadzi rozmowę profesjonalnie i kulturalnie. Nie przerywa, nie wchodzi w słowo. Zadaje pytania o informacje i o opinie. Język poprawny. Pojedyncze słowa nacechowane o pozytywnym wydźwięku. Panuje nad tempem i potocznością audycji.

Danuta Skalska: Prowadzi swoją audycję z dużym zaangażowaniem, emocjonalnie. Mówi z zaśpiewem i wschodnim akcentem, używa regionalizmów. Pojedyncze słowa nacechowane. Przedstawia swoje zdanie, komentuje. Rozmówców pyta o fakty i opinie.

Podsumowanie:

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według kategorii:

Nazwa kategorii	Średnia ocen kategorii
Informacja	85,70%
Publicystyka	80,73%

Wyniki liczbowe odzwierciedlają ogólny dobry wynik analizy jakościowej realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia audycji składających się na program Radia Katowice w badanym tygodniu.